

Отримане за допомогою програмного комплексу числове рішення напружено-деформованого стану системи «грунтова основа – паля» з використанням пружно-пластичної моделі ґрунту з критерієм міцності Мора-Кулона, результати якого показують неадекватність класичних підходів моделювання роботи паль на висмикувальні навантаження.

МОДЕЛЮВАННЯ ОСІДАННЯ ГРУНТОВОЇ ОСНОВИ ПРИ ДІЇ ДИНАМІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Пітько Н.К.

*Науковий керівник – Александрович В.А., канд. техн. наук,
ст. викладач*

Здійснено спробу визначення осідання водонасичених піщаних основ фундаментів від впливу динамічних, зокрема гармонічних, навантажень моделюванням взаємодії основи з фундаментом при різних динамічних навантаженнях МСЕ з використанням пружно-пластичних моделей ґрунту. Така задача моделювання НДС пісків при динамічних гармонічних коливаннях вирішувалась, використовуючи 15-вузлові скінченні елементи (СЕ), в добре апробованому програмному комплексі PLAXIS (рис. 1). При цьому переміщення визначали за допомогою інтерполяції четвертого порядку шляхом чисельного інтегрування за 12-ти гаусовськими точкам. Геотехнічні параметри піску середньої крупності, водонасиченого, яким заповнювали лоток, і параметри лотку прийняті відповідними до натурного експерименту.

Для коректного використання пружно-пластичної моделі ґрунту з критерієм міцності Мора – Кулона необхідні значення основних її параметрів: 1) дренована (Drained), недренована (Undrained) чи непориста (Non-porous) поведінка ґрунту; 2) питома вага в природньому γ_{unsat} і у водонасиченому γ_{sat} (їх задають з урахуванням можливого підняття ґрунтових вод); 3) коефіцієнти фільтрації k_x , k_y , k_z (Permeability), котрі мають фізичний зміст тільки для недренованої поведінки ґрунту; 4) модуль деформації ґрунту E ; 5) коефіцієнт Пуассона ν ; 6) кут внутрішнього тертя ґрунту; 7) його питоме зчеплення c ; 8) кут дилатансії ґрунту ψ . Значення параметрів міцності (c , ϕ) моделі (Strength) ґрунту та деформативності (Stiffness) ґрунту (E) визначали лабораторним шляхом, а коефіцієнт Пуассона ν приймали у відповідності до норм.

Аналіз МСЕ з використанням пружно-пластичної моделі ґрунту демонструє неможливість, на нинішньому рівні програми, коректного моделювання осідання віброповзучості водонасичених піщаних основ фундаментів при тривалості дії гармонійного навантаження більше 1

год. Крім того, отримане навіть на такому короткому проміжку часу значення осідання і характер її поведінки не узгоджується з дослідними даними. Тому дані, отримані при лоткових дослідях поки неможливо оцінити за допомогою наявних програм, які реалізують МСЕ для моделювання НДС масивів з урахування динамічних навантажень.

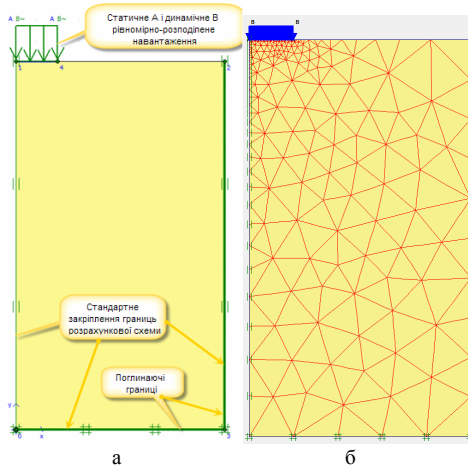

Рисунок 1 – Розрахункова (а) та скінчено-елементна (б) схеми задачі моделювання осідання водонасичених піщаних основ фундаментів від впливу динамічних гармонічних навантажень

Таким чином, визначено, що найбільш надійним і перспективним є прогнозування додаткового осідання водонасичених піщаних основ від дії гармонійного динамічного навантаження на базі експериментальних віброштампових досліджень

МАШИНИ ТА ОБЛАДНАННЯ ПРИ ІНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОГІЧНИХ ВИШУКУВАННЯХ

Некрасова М.В.

Науковий керівник – Гаврилюк О.В., ст. викладач

Інженерно-геологічні вишукування – це комплексне вивчення геологічних особливостей ділянки, відведеної під будівництво. Дослідження проводять для: визначення характеристик інженерно-геологічних умов території та отримання вихідних даних для проєктів будівництва; прогнозування змін інженерно-геологічних умов під дією природних і техногенних факторів; визначення допустимих впливів на елементи геологічного середовища та способів досягнення потрібного